

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžo/115/2015
Identifikačné číslo spisu: 7013201391
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7013201391.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD., v právnej veci žalobcu: ENDOMED, s.r.o. so sídlom Komenského 43, Košice, IČO: 36 577 472, zastúpeného advokátskou kanceláriou ŠKODLER & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Dobšinského 12, Bratislava, proti žalovanému: Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Žellová 2, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia predsedníčky Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou č. ZS 702/00003/2013/R zo 16. augusta 2013, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/253/2013-82 zo 4. marca 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/253/2013-82 zo 4. marca 2015 m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Žalobcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 6S/253/2013-82 zo 4. marca 2015 podľa § 250j ods. 2 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie predsedníčky Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou Bratislava č. ZS 702/00003/2013/R zo 16. augusta 2013, ako aj rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Prešov č. ZS 702/00003/2013 z 2. apríla 2013 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 1 165,04 eur do desiatich dní od právoplatnosti rozsudku.

Napadnutým rozhodnutím predsedníčka Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) zamietla rozklad žalobcu a potvrdila prvostupňové rozhodnutie, ktorým Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Prešov podľa § 50 ods. 2 písm. a) a § 64 ods. 2 písm. b) zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z. z.“) uložil žalobcovi pokutu 700,- eur za porušenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o

zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 576/2004 Z. z."), ktorého sa dopustil tým, že pri vyšetrení pacienta, neb. P. A., dňa 8. novembra 2011 absentovala objektivizácia ultrasonografického (ďalej len „USG“) nálezu brucha a poskytovateľ zdravotnej starostlivosti (žalobca) vychádzal len z anamnestických údajov od pacienta. Podľa žalovaného na podklade anamnestických údajov od pacienta o absolvovanom USG vyšetrení brucha v inom zdravotníckom zariadení so záverom nálezu v norme bolo potrebné objektivizovať tento údajne negatívny USG nález brucha.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že kľúčovou právnou otázkou v prejednávanej veci je posúdenie správnosti odborného postupu žalobcu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti nebohému P. A. v období od 13. septembra 2011 do 23. júla 2012, pričom zásadnou námietkou žalobcu (uvádzanou tak v rozklade, ako aj v žalobe) bolo, že na základe informácie od pacienta o negatívnom USG vyšetrení brucha vykonanom 3. novembra 2011 u iného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, t.j. 5 dní pred vyšetrením u žalobcu, nemal žalobca dôvod odoslať pacienta na kontrolné USG vyšetrenie brucha len preto, aby si mohol objektivizovať USG nález a nevychádzať z anamnestických údajov od pacienta. Podľa krajského súdu správne orgány vyvodili právne závery o porušení ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. z obsahu odborného stanoviska konzultanta v odbore gastroenterológia F. P. F., X.. zo 7. januára 2013. Nakoľko predmetom konania je administratívne trestanie za správny delikt, ktorého procesné zásady sa riadia zásadami trestného práva pri rešpektovaní všetkých základných procesných princípov týkajúcich sa daných typov administratívnych konaní, podľa krajského súdu nemôže obstať postup žalovaného správneho orgánu, ktorý vyhodnotil námietky žalobcu uvedené v riadnom opravnom prostriedku tak, že sa stotožnil s prvostupňovým rozhodnutím opierajúcim sa o odborné stanovisko konzultanta.

Krajský súd poukázal na to, že v priebehu súdneho preskúmvacieho konania žalobca predložil súdu znalecký posudok č. 43/2015 zo 17. februára 2015 vypracovaný Inštitútom forenzných medicínskych expertíz s.r.o., znaleckou organizáciou v odbore Zdravníctvo a farmácia, závery ktorého nekorešponujú so závermi vyplývajúcimi z odborného stanoviska konzultanta F. P. F., X., ktoré tvorili odborný základ pre rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov v preskúmvanej veci. Obsah a závery uvedeného posudku v dôkaznej konfrontácii s odbornými závermi tvoriacimi podklad rozhodnutia žalovaného, krajský súd zobral na zreteľ predovšetkým z dôvodu, že všeobecne formulovaná výroková časť prvostupňového rozhodnutia akceptovaná v rámci odvolacieho konania žalovaným správnym orgánom konštatuje u žalobcu porušenie ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z., a to iba so skutkovým vymedzením, podľa ktorého pri vyšetrení pacienta 8. novembra 2011 absentovala objektivizácia USG nálezu brucha. Správne orgány nekonkretizovali právny základ pre vyvodenie administratívnoprávnej zodpovednosti z takéhoto zistenia opierajúci sa o konkrétne ustanovenie zákona alebo inej právnej normy, ktoré by v súvislosti so vzniknutou situáciou pri vyšetrení pacienta P. A. dňa 8. novembra 2011 ukladali poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti povinnosť verifikácie pacientom uvádzaných negatívnych údajov vzťahujúcich sa na predchádzajúce vyšetrenie realizované 3. novembra 2011 u iného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Pri neexistencii podzákonnej právnej normy upravujúcej konkrétny zoznam povinných lekárskeho úkonov pri odborných vyšetreniach konkrétneho zamerania je povinnosťou správneho orgánu bez akýchkoľvek pochybností argumentačne podložiť záver o nesprávnom liečebnom postupe poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Takéto závery z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného nevyplývajú, pričom pôvodné východiskové odborné závery obsiahnuté v odbornom stanovisku konzultanta F. P. F., X.. krajský súd považoval za spochybnené znaleckým posudkom predloženým žalobcom v súdnom konaní.

Proti rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca aj žalovaný.

Žalobca sa odvolal proti tej časti rozsudku krajského súdu, ktorou krajský súd rozhodol o náhrade trov konania. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu v napadnutej časti zmenil tak, že žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania v sume 1 728,41 eur. Nesúhlasil s rozhodnutím krajského súdu, ktorý žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania,

ktoré mu vznikli zaplatením znaleckej odmeny za znalecký posudok, ktorý predložil k súdnemu prieskumu. Odôvodnenie, keď krajský súd vychádzal len z toho, že znalecké dokazovanie nevyžiadal, resp. nenariadil súd, považoval žalobca za prílišný formalizmus. Uviedol, že predložený znalecký posudok nepochybne súvisí s uplatneným nárokom a bol účelným na uplatňovanie žalobcovho práva, pričom aj sám krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie vo veci samej predmetným znaleckým posudkom.

Žalovaný svojím odvolaním napadol rozsudok krajského súdu v celom rozsahu a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne a žalobcovi neprizná náhradu trov konania. Nesúhlasil s tým, že krajský súd akceptoval znalecký posudok, ktorý bol predložený žalobcom až v súdnom konaní, pretože žalovaný sa s týmto posudkom nemal možnosť oboznámiť v správnom konaní a vysporiadať sa s jeho závermi v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Ak krajský súd prijal v súdnom konaní nový listinný dôkaz, mal postupovať podľa § 250i ods. 2 O.s.p. a vykonať vo veci dokazovanie pribratím znalca, resp. akceptovať návrh žalovaného na vyžiadanie si už existujúceho znaleckého posudku vypracovaného pre účely trestného konania. Taktiež poukázal na to, že znalecký posudok predložený žalobcom nevypracovali znalci s príslušnou špecializáciou v posudzovanej oblasti.

Žalovaný má za to, že skutkový stav bol v správnom konaní zistený dostatočne a z neho bol vyvodený správny právny záver premietnutý do výroku rozhodnutia, v ktorom je jednoznačne definované pochybenie žalobcu. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa náležite vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, pričom žalobca v riadnom opravnom prostriedku neuviedol také námietky odborného charakteru, pre ktoré by bolo potrebné ustanoviť znalca. Žalobca ani neuviedol, akých konkrétnych pochybení sa mal konzultant úradu dopustiť pri koncipovaní svojich záverov.

Neexistencia Zoznamu zdravotných výkonov podľa § 3 ods. 8 zákona č. 576/2004 Z. z., či inej právnej normy ukladajúcej povinnosť verifikácie pacientom uvádzaných negatívnych údajov nemôže byť prekážkou a nijakým spôsobom nebráni žalobcovi, aby poskytol zdravotnú starostlivosť správne. Existujú štandardné diagnostické a terapeutické postupy vydávané na základe teoretických a praktických poznatkov, ktoré síce nemajú charakter všeobecne záväzného právneho predpisu, avšak sú ako odporúčania uznávané poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti a celou odbornou zdravotníckou obcou. V diagnostike ochorení gastrointestinálneho traktu má USG vyšetrenie nezastupiteľný význam, pričom bolo v danom prípade aj jednoznačne indikované už dňa 8. novembra 2011, avšak v rámci diagnostického procesu zo strany žalobcu jednoznačne absentoval objektívny nález z USG vyšetrenia brucha. Povinnosťou poskytovateľa zdravotnej starostlivosti je vždy objektívne vyhodnotiť zdravotný stav pacienta, nielen primárne vychádzať a svoj postup odvodzovať zo subjektívnych ťažkostí a anamnestických údajov pacienta. Taktiež sa poskytovateľ zdravotnej starostlivosti nemôže spoliehať na pacientovu interpretáciu výsledku objektívneho vyšetrenia.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žalobca navrhoval napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť a žalovaného zaviazat' k náhrade trov odvolacieho konania. Podľa žalovaného krajský súd postupoval v súlade s ustanovením § 250i ods. 2 O.s.p., keď pripustil žalobcom predložený znalecký posudok ako nový listinný dôkaz. Jednalo sa o dôkaz nevyhnutný na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, pričom žalovanému bol tento posudok doručený dňa 19. februára 2015 a bol s ním aj riadne oboznámený na pojednávaní konanom dňa 4. marca 2015. Tvrdenie žalovaného, že ani jeden zo znalcov, ktorí vypracoval znalecký posudok, nemal špecializáciu v posudzovanej medicínskej oblasti (gastroenterológia), je nepravdivé, nakoľko znalkyňa MUDr. Renáta Szepeová, PhD. podľa údajov z Registra lekárov SR vedeného Slovenskou lekárskou komorou vykonáva prax v špecializačnom odbore gastroenterológia.

Žalobca sa stotožnil so záverom krajského súdu, že pri neexistencii podzákonnej právnej normy upravujúcej konkrétny zoznam povinných lekárskeho výkonov pri odborných vyšetreniach konkrétneho zamerania, je povinnosťou správneho orgánu na základe odborných záverov, bez akýchkoľvek pochybností argumentačne podložiť záver o nesprávnom liečebnom postupe poskytovateľa zdravotnej

starostlivosti. Žalobca tiež súhlasil s názorom vyjadreným v rozsudku krajského súdu, že odborné závery, ktoré by bez akýchkoľvek pochybností odôvodňovali záver o nesprávnom liečebnom postupe žalobcu, z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného nevyplývajú, keďže pôvodné východiskové odborné závery obsiahnuté v odbornom stanovisku konzultanta F. boli v súdnom konaní spochybnené znaleckým posudkom predloženým žalobcom. Žalobca namietal, že odborný konzultant vo svojom stanovisku vychádzal z následkov, aké u pacienta nastali neskôr a nevychádzal výlučne zo skutočností v čase poskytnutia zdravotnej starostlivosti pacientovi dňa 8. novembra 2011, keď uviedol, „že ak by v popise USG vyšetrenia z jesene 2011 bol uvedený obraz normálneho pankreasu, bol by postup účastníka správny. Ak by v USG náleze z jesene 2011 nebol pankreas popísaný, je vysoko pravdepodobné, že už vtedy by gastroenterológ indikoval CT tak, ako to urobil 5. júna 2012. Tak by sa nález na pankrease vylúčil, alebo potvrdil". Konanie žalobcu žalovaný posúdil v závislosti od skutočností zistených neskôr (po zisťovaní u iných poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti), o ktorých žalobca v čase poskytovania zdravotnej starostlivosti nemal vedomosť, a taktiež bolo konanie žalobcu posúdené aj z pohľadu následkov, aké sa u pacienta objavili neskôr.

Žalobca poukázal na to, že žiaden všeobecne záväzný právny predpis neukladá poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti povinnosť overovať pacientom poskytnuté údaje o jeho chorobe, o priebehu a výsledkoch vyšetrení vykonaných u iných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, nakoľko zákon upravuje predmetnú vec prostredníctvom inštitútu, ktorým je výpis zo zdravotnej dokumentácie pacienta. Žalovaný účelovo zamieňa vytýkané pochybenie spočívajúce v absencii objektivizácie vykonaného vyšetrenia s nevykonaním všetkých potrebných zdravotných výkonov v rámci diagnostického procesu. Na vyslovenie tak závažného záveru, aký vyslovil žalovaný, nepostačuje úvaha o možnostiach iného postupu ošetrojúceho lekára (že mal objektivizovať údaje, ktoré mu poskytol pacient, resp. že mal vykonať ešte ďalšie diferenciálne diagnostické vyšetrenia), ale jednoznačne by mal vychádzať z nepochybne preukázaného nesprávneho postupu ošetrojúceho lekára, ktorým boli porušené právne predpisy pri výkone povolania lekára. Žalovaný mal záver o poskytnutí zdravotnej starostlivosti v rozpore s § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. odborne zdôvodniť odkazom na príslušné podzákonné normy a nie z pohľadu následkov, aké u pacienta neskôr nastali.

Žalobca tiež poukázal na to, že v odôvodnení rozhodnutia sa žalovaný vôbec nevyrovnal s argumentmi žalobcu uvedenými v podanom rozklade, čo konštatoval aj súd prvého stupňa. Krajský súd správne uviedol, že odborné závery, ktoré by bez akýchkoľvek pochybností odôvodňovali záver o nesprávnom liečebnom postupe žalobcu, z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia nevyplývajú.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa rozhodnutie žalovaného správneho orgánu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Rozhodnutím žalovaného bola žalobcovi právoplatne uložená pokuta 700,- eur za porušenie § 4 ods. 3

zákona č. 576/2004 Z. z., ktorého sa mal žalobca dopustiť tým, že pri vyšetrení pacienta dňa 8. novembra 2011 absentovala objektivizácia USG nálezu brucha a žalobca vychádzal len z anamnestických údajov od pacienta. Podľa žalovaného na podklade anamnestických údajov od pacienta o absolvovanom USG vyšetrení brucha v inom zdravotníckom zariadení so záverom nález v norme bolo potrebné objektivizovať tento údajne negatívny USG nález brucha.

Účelom zákona č. 576/2004 Z. z. je upraviť poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, postup pri úmrtí a výkon štátnej správy na úseku zdravotnej starostlivosti.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z., zdravotná starostlivosť je súbor pracovných činností, ktoré vykonávajú zdravotnícki pracovníci, vrátane poskytovania liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín s cieľom predĺženia života fyzickej osoby (ďalej len "osoba"), zvýšenia kvality jej života a zdravého vývoja budúcich generácií; zdravotná starostlivosť zahŕňa prevenciu, dispenzarizáciu, diagnostiku, liečbu, biomedicínsky výskum, ošetrovateľskú starostlivosť a pôrodnú asistenciu.

Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 576/2004 Z. z., zdravotná dokumentácia je súbor údajov o zdravotnom stave osoby, o zdravotnej starostlivosti a o službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti tejto osobe.

Podľa § 2 ods. 9 zákona č. 576/2004 Z. z., diagnostika je zisťovanie a hodnotenie zdravotného stavu osoby a v prípade zistenia poruchy zdravia alebo choroby určenie závažnosti poruchy zdravia alebo choroby; jej výsledkom je určenie choroby.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z., poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy.

Podľa § 19 ods. 2 písm. c) zákona č. 576/2004 Z. z., zdravotná dokumentácia obsahuje údaje o chorobe osoby, o priebehu a výsledkoch vyšetrení, liečby a ďalších významných okolnostiach súvisiacich so zdravotným stavom osoby a s postupom pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z., zdravotnú dokumentáciu vedie ako celok všeobecný lekár. Iný ošetrojúci zdravotnícky pracovník vedie zdravotnú dokumentáciu v rozsahu ním poskytovanej zdravotnej starostlivosti.

Podľa § 24 ods. 2 zákona č. 576/2004 Z. z., všeobecný lekár je povinný bezodkladne poskytnúť výpis zo zdravotnej dokumentácie inému ošetrojúcemu zdravotníckemu pracovníkovi v rozsahu jeho vyžiadania. Pri odosielaní osoby na ďalšie poskytovanie zdravotnej starostlivosti poskytuje výpis zo zdravotnej dokumentácie z vlastného podnetu.

Podľa § 24 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z., ošetrojúci zdravotnícky pracovník je povinný poskytnúť výpis zo zdravotnej dokumentácie v rozsahu ním poskytnutej zdravotnej starostlivosti všeobecnému lekárovi a lekárovi, ktorý odporučil osobu na ďalšie poskytovanie zdravotnej starostlivosti; to neplatí pre špecializovanú zubno-lekársku ambulantnú starostlivosť [§ 7 ods. 1 písm. a) bod 2.2.], a to bezodkladne po poskytnutí zdravotnej starostlivosti a na požiadanie aj v priebehu jej poskytovania.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z., úrad v rámci výkonu dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou [§ 1 písm. d)] vykonáva

- a) dohľad na diaľku nad zdravotnými poisťovňami, platiteľmi poistného, poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, poisťencami a inými osobami, ktorým osobitný predpis 37) ukladá povinnosti,
- b) dohľad na mieste nad zdravotnými poisťovňami, platiteľmi poistného a poskytovateľmi zdravotnej

starostlivosti (ďalej len „dohliadaný subjekt“).

Podľa § 43 ods. 3 zákona č. 581/2004 Z. z., dohľadom na mieste sa rozumie získavanie informácií a dokumentov spravidla priamo u dohliadaného subjektu alebo od jeho zamestnancov a vyhodnocovanie takto získaných informácií a dokumentov.

Podľa § 43 ods. 4 zákona č. 581/2004 Z. z., dohľad na mieste vykonávajú zamestnanci úradu a prizvané osoby (ďalej len „osoba oprávnená na výkon dohľadu“) na základe písomného poverenia úradu. Prizvanými osobami môžu byť zamestnanci iných právnických osôb alebo iné fyzické osoby s ich súhlasom.

Podľa § 43 ods. 7 zákona č. 581/2004 Z. z., najmenej jedna osoba oprávnená na výkon dohľadu na mieste nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti musí mať

- a) odbornú spôsobilosť podľa osobitného predpisu v tých pracovných činnostiach, v ktorých majú vykonávať dohľad,
- b) najmenej päťročnú odbornú zdravotnícku prax v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Podľa § 44 ods. 3 zákona č. 581/2004 Z. z., ak má dohliadaný subjekt pochybnosť o nezaujatosti osoby oprávnenej na výkon dohľadu, môže podať úradu písomné námietky s uvedením dôvodu. Podanie písomných námietok nemá odkladný účinok.

Podľa § 50 ods. 2 písm. a) zákona č. 581/2004 Z. z., ak úrad pri výkone dohľadu nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti zistí, že zdravotná starostlivosť nebola poskytnutá správne (§ 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z.), alebo ak úrad zistí porušenie povinností ustanovených v § 46 ods. 1 podľa závažnosti zistených nedostatkov a ich následkov môže uložiť poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti pokutu (§ 64 ods. 2).

Podľa § 64 ods. 2 písm. b) zákona č. 581/2004 Z. z., úrad môže uložiť poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti za podmienok ustanovených v § 50 ods. 2 pokutu až do výšky 9 958 eur, ak ide o právnickú osobu.

Podľa § 77 ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z., na konanie a rozhodovanie úradu sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 32 ods. 2 správneho poriadku, podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Podľa § 46 správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 47 ods. 1 správneho poriadku, rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu.

Podľa § 47 ods. 2 správneho poriadku, výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy

konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

V prvostupňovom súdnom konaní krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že žalovaný nedostatočne odôvodnil svoj záver o nesprávnom liečebnom postupe žalobcu, pričom odborné závery konzultanta F. ktoré boli podkladom pre rozhodnutie žalovaného, žalobca podľa krajského súdu v súdnom konaní spochybnil predloženým znaleckým posudkom. Krajský súd považoval za neprijateľný postup žalovaného, ktorý vyhodnotil námietky žalobcu uvedené v rozklade takým spôsobom, že sa stotožnil s prvostupňovým rozhodnutím opierajúcim sa o odborné stanovisko konzultanta. Krajský súd tiež vytýkal žalovanému, že výroková časť prvostupňového rozhodnutia je formulovaná všeobecne, iba so skutkovým vymedzením o absencii objektivizácie USG nálezu brucha, avšak nekonkretizuje konkrétne ustanovenie právnej normy, ktoré by ukladalo poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti povinnosť verifikácie údajov uvádzaných pacientom ohľadne vyšetrenia realizovaného u iného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

S uvedenými závermi, na základe ktorých krajský súd zrušil preskúmané rozhodnutie žalovaného, sa najvyšší súd nestotožňuje. Po oboznámení sa s napadnutým rozhodnutím, s administratívnym spisom žalovaného, ako aj so spisom prvostupňového súdu dospel najvyšší súd k záveru, že krajský súd prejednávajúcu vec nesprávne právne posúdil.

Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

Žalovaný vykonal u žalobcu dohľad nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti pacientovi (nebohému P. A.) v období od 13. septembra 2011 do 23. júla 2012, pričom následne napadnutým rozhodnutím bol žalobca sankcionovaný za konkrétne pochybenie, a to, že pri vyšetrení pacienta dňa 8. novembra 2011 absentovala objektivizácia USG nálezu brucha a žalobca vychádzal len z anamnestických údajov od pacienta, pričom na podklade anamnestických údajov od pacienta o absolvovanom USG vyšetrení brucha v inom zdravotníckom zariadení so záverom nálezu v norme bolo potrebné objektivizovať tento údajne negatívny USG nález brucha.

Výrok rozhodnutia, tak ako ho formuloval žalovaný, nemožno považovať za neurčitý, resp. všeobecný, nakoľko skutok, za ktorý je uložená žalobcovi pokuta, vymedzuje žalovaný jasne a nezameniteľne, s uvedením ustanovenia právneho predpisu, ktorý bol podľa žalovaného konaním žalobcu porušený. Samotný zákon č. 576/2004 Z. z. v ustanovení § 4 ods. 3 možno definuje povinnosť poskytovateľa pomerne široko a všeobecne, avšak žalovaný vo výroku rozhodnutia vymedzil porušenie povinnosti úplne konkrétne, presným pomenovaním skutku. Žalovaný pri uložení pokuty aplikoval platný právny predpis, pričom najvyšší súd zastáva názor, že nesankcionoval žalobcu svojvoľne, nezákonne, či neprímerane. Porušenie povinnosti náležite zdôvodnil a vysvetlil v odôvodnení rozhodnutia, z ktorého je zrejmé, v čom konkrétne videl nesprávne poskytnutie zdravotnej starostlivosti. Žalovaný v odôvodnení rozhodnutia výslovne uviedol, že povinnosťou žalobcu je vykonať všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby, preto sa žalobca nemôže spoliehať na pacientovu interpretáciu výsledku objektívneho vyšetrenia a dôležité údaje v rámci danej špecializácie musia byť objektivizované.

Najvyšší súd nesúhlasí s námietkou žalobcu, že žalovaný jeho konanie posúdil v závislosti od skutočností

zistených neskôr (po zisťovaniach u iných poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti) a z pohľadu následkov, aké u pacienta neskôr nastali. Z rozhodnutia je zrejmé, že žalobca je sankcionovaný za konkrétne pochybenie pri vyšetrení dňa 8. novembra 2011, pričom žalovaný vo vytýkanom pochybení nevidel príčinnú súvislosť s následným úmrtím pacienta, čo aj výslovne uviedol v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia. Intenzita porušenej povinnosti žalobcom bola tiež premietnutá do výšky sankcie, ktorú žalovaný uložil na spodnej hranici zákonného rozmedzia, čo tiež utvrdzuje najvyšší súd v názore, že žalobca bol sankcionovaný za konkrétny vytýkaný nedostatok pri vyšetrení dňa 8. novembra 2011 (absencia objektivizácie USG vyšetrenia brucha) a nie za neskoršie následky, ktoré u pacienta nastali.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že pri udávaných ťažkostiach pacienta (bolesti v epigastriu) malo v diagnostike ochorenia USG vyšetrenie dôležitý význam. Žalobca v zdravotnej dokumentácii pacienta - v správe z vyšetrenia zo dňa 8. novembra 2011 zaznamenal výsledok vyšetrenia USG abdomenu, avšak len podľa informácie udávanej samotným pacientom. Žalobca si výsledok USG vyšetrenia nijako neoveril. Nežiadal pacienta, aby predložil výsledok vyšetrenia v listinnej podobe, ani si ho nezabezpečil napríklad v súčinnosti so všeobecným lekárom, ktorý vedie zdravotnú dokumentáciu ako celok, jednoducho povedané žiadnym spôsobom sa nesnažil získať relevantný výsledok USG vyšetrenia a spoľahol sa len na interpretáciu výsledku vyšetrenia samotným pacientom. Ak by žalobca žiadal pacienta o predloženie písomného výsledku vyšetrenia, bolo by to zaznamenané v zdravotnej dokumentácii, takýto záznam tam však absentuje, a to tak pri vyšetrení dňa 8. novembra 2011, ako aj pri následných vyšetreniach.

Pokiaľ žalobca v žalobe namieta (s čím sa stotožnil aj krajský súd), že žiadna záväzná právna norma neukladá poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti povinnosť overovať pacientom poskytnuté údaje o výsledkoch vyšetrenia vykonaného u iného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, najvyšší súd k tomu uvádza, že niektoré dielčie povinnosti účastníkov právnych vzťahov sú tak logické a samozrejmé, že si ani nevyžadujú osobitnú reguláciu a výslovné zakotvenie v texte právneho predpisu. Ak je USG vyšetrenie brucha pri ťažkostiach udávaných pacientom vyšetrením, ktoré má zásadný význam v diagnostike a ďalšom liečebnom postupe, potom rezignovanie zo získania objektivizovaného výsledku takého vyšetrenia je nesprávnym postupom poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, pričom v tomto prípade ani nebolo nutné, aby povinnosť overiť si informáciu udávanú pacientom a získať objektívny nález absolvovaného vyšetrenia bola výslovne zakotvená v záväznej právnej norme, nakoľko sa jedná o nespochybniteľný logický krok za predpokladu, že poskytovateľ pristupuje k poskytovaniu zdravotnej starostlivosti aspoň v nevyhnutnej miere vážne a starostlivo. V rôznych oblastiach spoločenských a právnych vzťahov je úplne samozrejmé, že určité skutočnosti sú automaticky preukazované relevantnými dokladmi a nie iba tvrdením účastníkov týchto vzťahov. Tým skôr je potom takéto preukazovanie logické a nevyhnutné v procese poskytovania zdravotnej starostlivosti, kde sa lekár pri diagnostickom a liečebnom postupe nemôže spoliehať na pacientom interpretované výsledky odborného vyšetrenia, ale musí vychádzať z objektívnych nálezov vydaných príslušným odborníkom.

K záverom vyplývajúcim z rozsudku krajského súdu najvyšší súd ďalej uvádza, že skutočnosť, že druhostupňový správny orgán stotožnil sa s odôvodnením a podkladmi rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu nemožno považovať za nezákonný postup žalovaného. Žalovaný sa v odôvodnení rozhodnutia nestotožnil bez ďalšieho so závermi prvostupňového správneho orgánu, ale vysporiadal sa s námietkami žalobcu uvádzanými v rozklade a z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného je zrejmé, na základe akých dôvodov dospel k záveru o nesprávnom postupe žalobcu ako poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

Nebolo chybou ani nezákonným postupom žalovaného, keď sa pri vydávaní rozhodnutia opieral aj o závery konzultanta v odbore gastroenterológia F. ktorý sa na výkone dohľadu podieľal ako prizvaná osoba v súlade s ustanovením § 43 ods. 4 a 7 zákona č. 581/2004 Z. z. Tieto závery, ďalej rozvádzané žalovaným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, vychádzajú z relevantných skutkových zistení a najvyššiemu súdu sa vôbec nejavia ako nelogické a subjektívne.

Závery znaleckého posudku, ktorého vypracovanie zadal právny zástupca žalobcu a žalobca ho predložil v konaní pred krajským súdom, podľa názoru najvyššieho súdu nevyvrátili ani nespochybnili závery žalovaného uvádzané v napadnutom rozhodnutí. Vyslovený záver znaleckého posudku, že poskytovateľ pri vyšetrení pacienta dňa 8. novembra 2011 nebol povinný objektivizovať USG nález brucha vykonaný v inom zdravotníckom zariadení, je viazaný na konštatovanie, že „v tomto štádiu diagnostiky nebol dôvod myslieť na nádor pankreasu“. Z uvedeného vyplýva, že tento záver posudku je vyslovený v kontexte následkov, ktoré u pacienta nastali neskôr, za ktoré však žalobca nebol žalovaným v napadnutom rozhodnutí sankcionovaný.

Najvyšší súd na okraj poukazuje na ďalšie konštatovanie so záverov žalobcom predloženého znaleckého posudku, podľa ktorého „v podobných prípadoch má lekár v zdravotnej dokumentácii zaznamenať skutočnosť, že pacient absolvoval konkrétne vyšetrenie u iného poskytovateľa a lekár má poučiť pacienta o potrebe doručenia písomného výsledku vyšetrenia“.

Ako vyplýva z uvedeného, najvyšší súd dospel v prejednávanej veci k odlišným právnym záverom ako boli závery krajského súdu uvádzané v napadnutom rozsudku, keď preskúmané rozhodnutie žalovaného považoval za zákonné, vychádzajúce z dostatočne zisteného skutkového stavu veci s náležitým odôvodnením prijatých záverov.

Z uvedených dôvodov odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 vety druhej O.s.p. v spojení s § 220 O.s.p. a § 246c ods.1 vety prvej O.s.p. zmenil tak, že žalobu zamietol.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 246c ods. 1 vety prvej a § 224 ods. 1 O.s.p. Žalobcovi náhradu trov tohto konania z dôvodu jeho neúspechu v konaní nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.